Stockholm Exergi 19 oktober 2026

Till Regeringskansliet
Klimat- och näringslivsdepartementet

Diarienummer KN2026/01568

Remissvar om revidering av EU ETS 2026

Stockholm Exergi förser Stockholmsregionen med fjärrvärme, fjärrkyla, el och avfallstjänster. Vi levererar värme till över 800 000 stockholmare och tar tillvara biobränslen, restvärme och avfall som inte kan eller bör materialåtervinnas. Vid Värtaverket bygger vi en anläggning för avskiljning av biogen koldioxid för permanent lagring, bio-CCS. Vår verksamhet ger oss direkt erfarenhet av utsläppshandeln, avfallsbehandling och permanenta minusutsläpp.

Stockholm Exergi tackar för möjligheten att lämna synpunkter på revideringen av EU:s utsläppshandelssystem 2026. Revideringen behöver skapa långsiktiga förutsättningar för investeringar i permanenta minusutsläpp och en bred europeisk marknad för dessa. Reglerna för avfallsförbränning behöver samtidigt föra koldioxidkostnaden vidare i värdekedjan och ge medlemsstaterna handlingsutrymme för befintliga anläggningar. Vi anser att regeringen bör verka för nedanstående ändringar. De konkreta ändringsförslagen och motiveringarna redovisas i bilagan.

Säkra finansieringen och möjliggör avtal före 2031

Artikel 9c.2 bör kompletteras med ett krav på att kommissionen och medlemsstaterna säkerställer kompletterande finansiering om auktionsintäkterna inte räcker för den avsedda inköpsvolymen om 250 miljoner ton av permanenta minusutsläpp. Om priset på utsläppsrätter understiger kostnaden för minusutsläppen kan även intäkterna från de ytterligare 10 miljoner utsläppsrätter som föreslås bli otillräckliga. Finansieringen bör därför kunna förstärkas genom att fler utsläppsrätter avsätts inom den unionsgemensamma mängden samt genom Innovationsfonden, banken för utfasning av fossila bränslen i industrin och nationella stöd. Detta minskar risken att ett finansieringsgap hindrar planerade volymer och investeringar.

Artikel 9c.4 bör uttryckligen möjliggöra att avtal om köp av permanenta minusutsläpp ingås före 2031, med leverans och betalning från och med 2031. Tidig kontraktering ger projektutvecklare större säkerhet om framtida efterfrågan och bättre förutsättningar att fatta investeringsbeslut, säkra finansiering och påbörja byggnation. Det är centralt för att minusutsläpp ska kunna levereras från 2031 och att volymen under perioden 2031-2040 ska närma sig 250 miljoner.

Ge fler ETS aktörer frivillig rätt att använda permanenta minusutsläpp

Alla verksamhetsutövare, luftfartygsoperatörer och rederier bör kunna kompensera egna fossila utsläpp genom frivilliga köp av kvalificerade permanenta minusutsläpp från andra aktörer. Artikel 14.1a bör därför ändras så att användningen inte begränsas till minusutsläpp från egna biogena utsläpp. Rätten ska gälla minusutsläpp som är godkända inom ETS. En bredare krets av köpare kan stärka den privata efterfrågan, ge stabilare intäkter och bidra till uppskalning och kostnadsminskningar inför integrationen i EU ETS.

Fördela kostnadsansvaret och möjliggör infasning för avfallsförbränning

Medlemsstaterna, inte EU, bör bestämma om avfallsförbrännings- och samförbränningsanläggningar som redan omfattas av EU ETS ska ingå i den stegvisa infasningen av skyldigheten att överlämna utsläppsrätter under 2031–2034. Artikel 12a bör m a o ändras så att redan inkluderade anläggningar inte utesluts från gradvis infasning, utan att detta avgörs på nationell nivå. Medlemsstaterna får därmed möjlighet att avgöra hur dessa anläggningar ska behandlas under övergångsperioden utifrån nationella överväganden mot slutet av 2020-talet.

Preambel punkt 71 bör kompletteras så arbetet inom akten för cirkulär ekonomi även beaktar producenternas ansvar för att bära kostnaden för utsläpp som är hänförliga till det fossila kolet i avfall som inte materialåtervinns. Utsläppen vid avfallsförbränning påverkas framför allt av uppströmsaspekter som produktutformning, materialval, källsortering och möjligheterna till återvinning. Genom att låta kostnadsansvaret nå producenterna får rätt aktörer i värdekedjan incitament att minska produkters och förpackningars klimatpåverkan genom avfallsminimering och ökad cirkularitet.

Öppna inköpsmekanismen för internationella krediter för europeiska minusutsläpp

Den mekanism i artikel 9b som avser köp av internationella krediter för perioden 2036–2040 bör även kunna köpa inhemska permanenta minusutsläpp inom direktivets tillämpningsområde. Möjligheten bör rymmas inom den föreslagna ramen om högst 260 miljoner utsläppsrätter för köp av högst 260 miljoner ton, med bibehållna kvalitetskrav. Flexibiliteten för internationella krediter bör m a o kunna användas så att den också stödjer investeringar i europeisk kapacitet för permanenta minusutsläpp.

Stockholm Exergi uppmanar regeringen att driva dessa ändringar i det fortsatta EU-arbetet.

För Stockholm Exergi

Anders Egelrud
VD

Bilaga: Förslag till ändringar av EU ETS med motiveringar
StEx Amendments - EU ETS proposal 20260910.docx